

Virágok, melyekkel Jézus diadalát neveljük.¹

(Alapige: Ján. 12 r. 12—13 v.)

Egy nagyszerű szenttörténet képe tárul fel lelki szemeink előtt e pillanatban: Jézus diadalmenete, melynek dicsősége a kereszt kinszenvedései közt éri el azt a magaslatot, mely a halhatatlanság koronájával ékesíti.

Ma a keresztény világ egy része a Jézus diadalmenetének emlékezetére szentel ünnepet, midőn Jeruzsálemben nagy dicsőséggel bevonult, hogy ott prófétái pályájának, váltságunk érdekében, hátralevő áldozatait bevégezve, lelkiországa királyi méltóságát örök időkre elfoglalhassa.

Az ezernyi ezerekre menő *sokaság, mely a húsvét ünnepére jött vala, hallván, hogy Jézus Jeruzsálemben jön: vön kezébe pálma ágakat és eleibe menvén kiálta: Hozsánna! áldott az Izraelnek ama királya, ki jött az Úrnak nevében.*

Mig ellenségei halála felett tanácskoztak, mig titokban a keresztet faragták, melyen az üdvösség fejedelmét megfeszíthessék: *a Jézust tisztelők* hozsánnával, pálmaágakkal, virágokkal járulnak elébe, hogy hódolatukat, tiszteletüket kimutathassák.

Úgy-e, úgy-e keresztény testvéreim, mint Jézusnak nem ellenségei, hanem igaz hivei, feljövötek ti is e szent napon, hogy Jézus diadalmeneteléhez csatlakozzatok, hogy az őszinte tisztelet, szeretet és hódolat *virágait hintsétek útjára, és hozsánnát kiáltatok Izrael ama királyának, ki lett minékünk Istentől — igazság, szentség és váltságunk.*

Minő virágokkal járulhatunk Jézus eleibe, melyek előtte kedvesek lehetnének? Éppen e kérdésre akarok Isten segédelmével megfelelni. Mig azért röviden szólnék: ajándékozhatok meg a ti szokott becses figyelmetekkel.

¹ Egyházi beszéd, virágvasárnapon, confirmandusok felavatásakor.

I.

Mi a mezők kedves virágaival még nem járúllhatunk a Jézus eleibe. A tavasz még a déli tájakon vesztegel, — hozzánk majd később köszönt bé virágkoszorúival. Pálmafák sem virúlnak hazánkban, de Jézus, mint a lelkek fejedelme, nem is ilyen virágokat vár mi tőlünk, hanem várja ama virágokat, melyeknek égi magvait szent tudományával lelkünkbe hintette, mint magvető, melyeknek virúlata és illata előtte legkedvesebb.

És már ilyen virág: *a hit virága!*

Mint egykor Jéruzsálembe, úgy jön mi hozzánk is a megváltó a husvét szent ünnepére, — jó az ő feltámadásában, a kegyelem jegyeiben, hogy abban részesülve, új életre támadjunk, hogy éljünk többé ne mi, hanem az úr Jézus éljen mi bennünk.

Ha Izrael a Jézust, mint földi fejedelmet üdvözölte, mi, a kik már tudjuk, hogy az ő országa nem e világból való, — mi a kik már úgy ismerjük őt, mint a lelki élet fejedelmét: illő, hogy lelki étellel, a hit virágaival siessünk eleibe.

Nemcsak jön, hanem már itt van mi közöttünk . . . „hiszen a hol ketten, vagy hárman az ő nevében összejövünk, velünk van ő világ végezetéig . . .“ Nem halljátok-é az ő szelid szózatát: „jőjjetek én hozzám mindnyájan, kik megfáradtatok és megterheltettetek és én megnyugtatlak titeket . . .“

Menjünk, siessünk a mi megváltónk eleibe! esatlakozzunk az ő diadalmeneteléhez, neveljük az ő dicsőségét a mi hódolatunkkal; tegyük zsámolyára a hit virágait, melyeket az ő szent tudománya nevelt sziveinkben. Mutassuk ki, bár e napokban, hogy „szeretjük az Istent teljes szívünkéből, teljes lelkünkéből, teljes elménkéből és minden erőnkéből. Szeretjük embertársainkat, mint magunkat, szeretjük még ellenségeinket is.“ Bánjuk meg bűneinket: szálljunk magunkba és térjünk meg. De nemcsak szóval kiáltjuk Uram! Uram! hanem jó cselekedetekben mutassuk ki a mi igaz hitünket, mert a hit jó cselekedetek nélkül semmit se ér.

Ez a töredelenség, ez a bűnbánat, ez a megtérés: a hitnek igaz virága; a jó cselekedet pedig annak gyümölese . . . Ezt a gyümölesöző virágot fogadja a Jézus legkedvesebben mi tőlünk.

II.

Kedves az Úr előtt továbbá, ha nemcsak magunkat szenteljük nékie hitünkben és hitünk által, *hanem a mi gyermekeinket is, mint élő virágokat . . .*

A Jézus anyaszentegyháza, csak úgy lesz nagy, dicső, ha nyomdokainkban egy erőteljes nemzedéket nevelünk, kik tudjanak tenni, munkálni és áldozni annak érdekében, mint hitelődeink cselekedtek . . .

A templomok, iskolák s más erkölcsi intézetek: mind-mind a hívek áldozatkészségével létesültek s létesülhetnek. A gyermekek a jövő emberiség reményvirágai. Övék a jövő!

Az emberiség jövője tehát olyanná lesz, a milyenné gyermekeinket neveljük. Az erkölcsi intézetek fejlődése, vagy bukása, tőlük függ! . . .

A ki tehát igazán szereti Istenét, hazáját és anyaszentegyházát, szívvvel lélekkel arra törekszik, hogy gyermekei nevedhessenek testben, lélekben, Isten és emberek előtt való kedvességben.

Nem elég tehát magunkat hitünkben és hitünk által a Jézusnak szentelni, hanem gyermekeinket is, mint élővirágokat a Jézusnak kell teljesen átadni. A Jézusnak adhatjuk, szentelhetjük gyermekeinket a keresztséggel, a hitben való neveléssel és jó példaadásainkkal . . . *Ti szülők! úgy fényljék* annak okáért *a ti világosságotok, hogy azt látrán gyermekeitek — dicsőíthessék a mennyei Atyát.*

Maga Jézus mondja: *ne tiltsátok el a gyermekeket tőlem, hagyjátok, hogy jöjjenek én hozzám, mert ilyeneké a mennyeknek országa.*

Higyjetez nekem: bármily tudományos nevelést adjatok is gyermekeiteknek, ha a hitet elhanyagoljátok, mindent elhanyagoltatok.

Az önbizalmat, a kitartást, a jellemet, a munka és ember-szeretetet egyedül csak a hit adja meg. A hit ama tűzoszlop, mely vezérünk lehet az élet bujdosásának sivatagán. Ez ama manna, mely lelki éhségünket a megpróbáltatás napjaiban — megeléghetheti. Ez ama hűsítő forrás, mely az eltikkadt vándornak üdítő cseppekül kínálkozik. Szóval: *a hit az örökéletnek kenyere és itala, melyből a ki eszik és iszik, meg nem éhül és meg nem szomjuzik.*

A ki ily nevelést ad gyermekeinek, a ki a Jézusnak szenteli, míg egyfelől a Jézus dicsőségét, diadalmenetét neveli, — másfelől a jó nevelésben gyermekei jelen és jövő boldogságát is biztosította.

Üdv nektek keresztény testvéreim! kik feljövötek e virágvasárnapi ünnepen, hogy Jézus diadalmeneteléhez csatlakozva a nagy sokasággal ti is virágokat, pálmaágakat hintsetek útjára a Jézusnak és lelkesedetten kiáltstok: *Hozsánna! áldott Izraelnek ama királya, ki jött az Úrnak nevében.*

Ti nemesak pusztá szóval kiáltozzátok a hozsánnát, ti e jelen alkalommal is — töredelemmel, bűnbánattal, a hit virágaival és *saját növendék gyermekeitekkel, mint élő virágokkal járútok a Jézushoz*, hogy az ő dicsőségét, *diadalát* előmozdítsátok. Ti nemesak magatokat, hanem kedves gyermekeiteket is a Jézusnak óhajtjátok szentelni.

Az Úr kedvesen veszi ezt a megemlékezést és szent áldása lesz rajtatok, — és szent áldása lesz különösen növendék gyermekeiteken, kik vallást tesznek a hitről és fogadást, melyet úri szent vacsorával pecsételnek meg, hogy mint igaz keresztény unitariusok akarnak élni mind halálig. Amen.

RÉDIGER GÉZA.

Egyháztörténelmi adatok.

CLVIII.

Inség 1817-ben.

Az évszázak első és második tizéve sok szerencsétlenséget hozott már eddig hazánkra. Négy száz éve a pórlázadás, három száz éve a Bástia-korszak és a Báthori Gábortól földidézt zavarok nyomorgatták őseinket. 1718/19-ben nagy éhség és pestis, melyről Cserei Mihály följegyzéseit Benczédi Gergely közölte a Ker. Magvető XII.-ik évfolyamában. Ugyane nagy inségről Tarcsafalvi Boros János papunknak is maradt fönn saját kéziratában naplója. (Kollégiumi könyvtár. K. I. 3.) Uzoni Fosztó János árkosai mester is leírta a háromszékieket lesújtó csapásokat, mint erről Kénosi Tóser Jánostól értesülünk.

1816-ban is rendkívüli zivataros időjárás volt. A következő évben nagy éhség, szárazság és pusztulás dulta Erdélyt. Ez inség enyhítéseképen készítették a Torda és Kolozsvár közti feleki útát országos költségen. Ferencz császár látogatása is e csapásokra következett vigasztalásképen. E látogatás lojális emléke a Topler fogadás költségén fölállított oszlop, a ma is repülni készülő császári sasokkal az ó-vári piacz-téren. Ez „örök oszlop“ fölállításának dicsőségét s az alattvalói példás hűséget mind csupa e magánhangzókkal zengő alkalmi versekben énekelték meg, mely korfestő, izléstelen magasztalás tanulságos emléke a Ferencz császár alatt ráánk szakadt inséges nyomorúságoknak, melyek mind anyagi és mind lelki életünket sok időre elsorvasztották.

Az 1817.-iki szűk esztendőnek borzalmait Tiboldi István, a szentgericzei, költői lelkü mester is élénken festi egyik töredékesen fönmaradt prédikációjában. E ma már csaknem hihetetlen részleteket a múlt idők mostahaságáról érdemes lesz közölni olvasóinkkal, kik a régi kincses Kolozsvár ily gyásznapjairól jóllétük napjaiban régóta megfeledkeztek.